

Predikan 12 Söndagen efter trefaldighet 2021 2 Mos.4:10-17,2Kor.3:4-8, Markus 7:31-37

Ord som dödar och som ger liv

Jag tror att vi alla vet vad ord kan betyda. Ord kan döda, både i tal och skrift och de kan ge liv. De kan trycka ner oss, ta hopp och livsmod ifrån oss, men de kan också lyfta upp oss, ge oss kraft och tro på livet och på oss själva som människor. Och ord kan inte minst binda oss och göra oss till fångar, men de kan också befria och upprätta.

Du märker säkert att bibeltexterna idag handlar just om ord. Ord kan ju vara ganska neutrala om man bara ser dem som ljud som kommer ur munnen på oss; eller som tecken på ett papper.

Men de vill ju förmedla något, de vill ofta åstadkomma något. Om vi talar samma språk förmedlar ord oändligt mycket mer än bara information; de väcker känslor, stämningar, hopp eller missmod, som jag just sa.

Vi människor är ju ensamma om att kunna uttrycka vad vi vill och menar med symboler; ordet träd är ju inte trädet själv utan en ljudsymbol för trädet. Vill ett lejon berätta för ett annat lejon om ett träd så måste han ställa sig vid trädet och hoppas att det andra lejonet hajar. Vi behöver bara säga ordet, så kommer andra att begripa vad vi menar.

Idag möter vi tre olika människor, som alla på olika sätt kämpar med orden; Mose, Paulus och en dövstum man.

Mose har nog många av oss lätt att känna igen i oss själva; *jag har inte ordet i min makt*, säger han när Gud vill att han ska gå och tala till folket.

Det går trögt att tala, orden kommer tveksamt och stammande. Det är inte lätt och definitivt inte befriande att få tala. Det är en plåga. Många av oss har nog lätt att tala med andra i vardagen, men skulle

någon be oss ställa oss upp och tala inför andra, så som Gud nu ber Mose, då blir vi kallsvettiga och illamående bara av tanken. Till och med vi präster har fått lära oss att tala inför folket; många av oss har inte någon medfödd lust att framträda. Det var inte lätt i början.

Men Gud nöjer sig nu inte med Moses försök att slippa. Gud menar, att eftersom han har gett honom en mun, så kan han väl tala. Dålig psykologi,

men kanske ett försök att få den tafatte och ovillige att tro lite mer på sig själv. Det hjälper inte. Mose vill inte och kan inte. Då ändrar sig Gud, och delegerar talandet till Moses bror Aron. Han kan förmedla det Gud vill säga genom Mose. Så blir Mose och Aron tillsammans Guds sändebud till folket; och det visar sig fungera. Den här berättelsen säger inte bara något om orden utan också om ledarskap; vi tror ofta att ledarskap bara handlar om att kunna tala och uttrycka sig, inte minst att få folk att tro på det vi säger, oavsett om det är ärligt menat eller bara ett försök att lura folket.

Men här ser vi att en stor ledare inte behöver vara en stor folktalare; en viktig och betydelsefull människa behöver inte vara en imponerande person, utan kan vara som Mose; osäker och stammande. Gud väljer inte efter våra mått; han ser till vårt inre, till sanning och rätt, och inte till det yttre skenet.

Så har vi Paulus, den store aposteln, som sannerligen inte hade några svårigheter med ett skriva, eller snarare att diktera vad andra skulle skriva ner, men vi vet att han uppfattades som osäker när han kom ny till församlingen i Korint. Han var rädd och tvekande, det säger han själv, och han visste inte riktigt vad han skulle säga där.

Men också han kunde känna, att det han nu skulle säga, precis som vi präster och andra talare kan känna, att det jag säger är inte bara något som jag själv har kommit på. Det är större än så; det är något viktigt som gäller oss alla. För Paulus kommer det från Gud, det är inte hans eget. Hans budskap är att vara tjänare åt ett nytt förbund, som inte är bokstav utan är Ande. Vi förstår lite bättre vad han menar med det när vi hör vad han säger sedan. Han talar om dödenstjänst som är bokstäver inhuggna i stentavlor. Han tänker förstå på de två stentavlorna med de Tio Orden, Tio Guds bud, som Mose fick på Sinaiberget.

Och han menar nu att dessa ord, dessa bokstäver, faktiskt kan döda

Hur då? Det förklarar han inte minst i Romarbrevet, där han säger, att buden visar oss att vi inte klarar av att uppfylla Guds vilja; *det jag vill, det gör jag inte, men det jag inte vill, det gör jag*, klagar han, och menar att om inte Gud är kärleksfull och barmhärtig och förlåter oss, så skulle vi alla vara dömda och förlorade. Och det är just det som Anden kan övertyga oss om, om, det som också aposteln Johannes visar, när han säger att om vårt hjärta dömer oss, så är Gud större än vårt hjärta och förstår allt.

Men med Buden och kraven blir vi aldrig klara. Där står vi alltid på minus, de dömer oss och dödar oss. Men Guds Ande ger oss liv och hopp. Vi är inte hopplösa trots allt. Och själva grunden för att vi kan tro det och lita på det är Jesus själv. Han visar oss att Gud inte vill döma och döda oss, utan förlåta oss och ge oss liv. Korset är själva symbolen för det; Gud lider

hellre själv av människors ondska än hämnas och ger igen.

Gud är större än alla våra fel och misslyckanden. Om de gamla buden dödade, så kan Gud uppväcka döda och ge oss nytt liv.

Det är det som är härligheten i Andens tjänst som Paulus nu står i. Och i den tjänsten får vi också vara; förlåta och älska, istället för att hämnas och ge igen, lida hellre än att hävda oss. Det är inte lätt, men det är vägen till livet och friheten. Med Guds Andes hjälp kan vi gå den

vägen.

Till sist har vi en man i evangeliet idag som ju liknar Mose. Han vardövstum, han kunde inte höra och därför talade han ottydligt och var svår att förstå. Det är också ett sätt att vara fånge, att inte kunna uttrycka sig, och heller inte kunna kommunicera, eftersom man inte hör vad andra säger.

Det är något som många av oss får uppleva, inte minst när vi blir äldre och hörseln blir sämre. Vi blir isolerade, känner oss utanför och främmande. Vi förstår oss inte på livet längre, vi lever i ofrivillig exil, strandsatta på en egen ö, där vi inte längre når de andra. Så var det för den dövstumme.

Han var fånge i sig själv, och när Jesus botar honom säger han Effata; ordet som betyder ”Öppna dig”. Jesus öppnar porten till liv och gemenskap för den instängde mannen. Nu kan både höra och tala ordentligt.

Han kan vara med i gemenskapen igen. För många hörselskadade är teckenspråket vägen till gemenskap och förståelse, och för dem av oss som kan kommunicera med det är det en stor hjälp, men den möjligheten fanns inte på Jesu tid, och det är viktigt att se att när Jesus botar någon så gör han det helt; han delar inte ut kryckor och hjälpmedel till de förslamade och handikappade, utan han återställer dem så som han en gång ska återställa hela skapelsen. Så som Guds Ord skapar och helar, botar och älskar, så helar och nyskapar Jesu ord det som är skadat och förstört i Guds skapelse.

Det ord som vi nu talar om är själva skaparordet; Guds egen skapande kraft som möter oss i Jesus Kristus. Alla hans under är tecken; tecken på att Gud har makt att återställa och bota det som den onda makten har förstört och brutit sönder. Jesus gjorde många under,

och man kanske kan undra varför det bara hände då, och mycket lika

levande som förut. Och ändå berättas det om detta, att det hände då när Jesus var på jorden.

Allt detta är tecken, tecken som visar på inte bara vad som hände just då, utan vad som kan hända och ska hända, när Guds skaparord återställer och nyskapar den skadade världen som vi lever i.

All sjukvård, allt botande, all hjälp till drabbade och behövande, all miljövård och alla insatser för att rädda liv och gemenskap är en del i detta stora återskapande, i Guds livgivande Andes verksamhet i världen. Oavsett om vi tror på Gud eller inte.

Guds Ord är han livgivande Andes ord, och den Anden blåser vart den vill, säger Jesus i Johannesevangeliet. Och precis som den en gång i skapelsens morgon blåste över den öde och tomma jorden, och frambringade liv på jorden, botar den nu det skadade och förstörda livet. Det sker nu och en gång ska hela skapelsen bli vad den är menad att bli; då ska Gud än en gång se på sin skapelse och säga; att allt är mycket gott.

Amen